

регіонах на основі застосування спеціальних програм для забезпечення функціональних зв'язків та вироблення мотивації до їх встановлення.

Створення механізму трансферу технологій і ноу-хау для впровадження інновацій на сільській території, здійснення з вирішень актуальних проблем цих територій (створення соціальних інновацій, управління унікальними природними ресурсами, розвиток туристичної галузі, капіталізації соціальної та інженерної інфраструктури).

Ольга БУЧКО

*студентка Західноукраїнського
національного університету*

ВПЛИВ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ НА ЕНЕРГЕТИЧНУ СИСТЕМУ УКРАЇНИ В УМОВАХ ГЛОБАЛЬНОЇ ФРАГМЕНТАЦІЇ

Україна, як країна з великим потенціалом в енергетичній сфері, активно розвивається у контексті європейської інтеграції, одночасно стикаючись з викликами глобальної фрагментації. Європейська інтеграція України в енергетичній сфері має значний вплив на модернізацію та перетворення її енергетичної системи. Однак, умови глобальної фрагментації можуть створювати додаткові складнощі в цьому процесі.

1. Енергетична незалежність України є одним із найважливіших факторів економіки України, а отже, її загальної національної безпеки. Від держави залежить здатність держави забезпечити всі галузі та кінцевих споживачів економіки достатньою кількістю паливно – енергетичних ресурсів для забезпечення їх ефективного функціонування та зростання [1].

Співпраця між Україною та Європейським Союзом в енергетичній сфері спрямована на підвищення енергетичної безпеки, конкурентоспроможності та стабільності, що є необхідним для сприяння економічному зростанню та досягненню прогресу на шляху до ринкової інтеграції. Ця співпраця є всеосяжним партнерством, заснованим на принципах спільності інтересів, взаємності, прозорості та передбачуваності відповідно до ринкової економіки, Договору до Енергетичної хартії 1994 року, Меморандуму про співпрацю в енергетичному секторі та Асоціації базується на договорі між Україною та Європейським Союзом та інших двосторонніх угодах [2]. Інтеграція з ЄС сприяє покращенню транспарентності та довіри в управлінні енергетичним сектором, що є важливим для приваблення інвестицій та розвитку.

2. Поняття енергетичної безпеки полягає в здатності країни забезпечити надійний і стабільний доступ до енергетичних ресурсів, необхідних для її функціонування та розвитку [3]. Це й постачання палива для електростанцій, газу

для побутових потреб тощо. Енергетична безпека передбачає не лише мінімізацію впливу енергетичних процесів на навколишнє середовище, а й важливість економії та раціонального використання енергетичних ресурсів. Як зазначено в плані REPowerEU, швидке та скоординоване впровадження офшорної відновлюваної енергії є ключовою передумовою, якщо Європа хоче подолати свою залежність від імпорту викопного палива з третіх країн. У листопаді 2020 року Європейська комісія прийняла стратегію Європейського Союзу морської відновлюваної енергії [4, с. 9].

Інтеграція з Європою спонукає до розвитку альтернативних джерел енергії, таких як відновлювані джерела, що допомагає зменшити залежність від імпорту та сприяє екологічній безпеці. Так само, Україна активно розвиває інтерконектори з європейськими країнами для підключення до спільних енергетичних мереж, що забезпечує більшу стабільність та ефективність енергопостачання.

3. Глобальна фрагментація в контексті енергетичного сектора включає ряд складних викликів, що виникають в умовах змін в світовому порядку, геополітичних напруг, торговельних обмежень та інших факторів.

Геополітика — наука, що вивчає вплив географічних факторів на внутрішню і особливо зовнішню політику націй і держав. Однак таке тлумачення вже не має сенсу. Сьогодні існує багато наукових шкіл, які трактують цей термін по – своєму [5].

Сучасний світ характеризується гострими геополітичними конфліктами та напругами між різними країнами та регіонами. Ці напруги можуть мати прямий вплив на енергетичну безпеку країн, особливо якщо вони залежать від імпорту енергоносіїв чи транзиту енергії через території інших країн. Введення торговельних обмежень або санкцій між країнами може ускладнити енергетичні відносини та створити перешкоди для розвитку енергетичної інфраструктури та співпраці [6]. Глобальна фрагментація підкреслює важливість енергетичної безпеки та диверсифікації джерел енергії для зменшення залежності від одного постачальника чи транзитного маршруту. В умовах глобальної фрагментації розвиваються різні енергетичні блоки або «сфери впливу», які змагаються за вплив у світовій енергетичній політиці.

4. Нестабільність ринків і цінові коливання – глобальна фрагментація може призвести до нестабільності на світових енергетичних ринках, що впливає на ціни на енергоносії та інвестиції в енергетичний сектор. Світова фрагментація також ставить перед енергетичними компаніями вимоги до впровадження новітніх технологій та інновацій для забезпечення сталого розвитку та конкурентоспроможності [7].

Отже, вплив європейської інтеграції на енергетичну систему України є багатогранним. Цей процес сприяє модернізації, підвищенню

енергоефективності та стабільності енергопостачання. Однак, умови глобальної фрагментації можуть створити додаткові виклики і перешкоди, які потрібно враховувати та вирішувати для досягнення успішної інтеграції з європейським енергетичним простором. Незважаючи на ці виклики, європейська інтеграція залишається стратегічним курсом для розвитку українського енергетичного сектору та покращення енергетичної безпеки країни.

Список використаних джерел

1. *Європейська інтеграція. Виконання зобов'язань України в рамках Протоколу про приєднання до Договору про заснування Енергетичного Співробітництва.* URL: <https://sae.gov.ua/uk/activity/mizhnarodne-spivrobitnytstvo/eu-integration> (дата звернення: 26.04.2024).
2. *З якими викликами зіштовхнувся енергетичний сектор ЄС через вторгнення РФ в Україну. Зелена Трансформація України.* URL: <https://greentransform.org.ua/z-yakymy-vyklykamy-zishtovhnuvsya-energetychnyj-sektor-yes-cherez-vtorgnennya-rf-v-ukrayinu/> (дата звернення: 26.04.2024).
3. *Для надійного функціонування українська енергетична інфраструктура потребує модернізації.* USAID Energy Security Project. URL: <https://energysecurityua.org/ua/u-fokusi/dlia-nadiynoho-funktsionuvannia-ukrainska-enerhetychna-infrastruktura-potrebuie-modernizatsii/> (дата звернення: 26.04.2024).
4. *Розвиток енергетичної інфраструктури на території європейського союзу в контексті раціонального землекористування / А. В. Балян та ін. Київський економічний науковий журнал. 2023. № 1. С. 9.*
5. *Геополітика.* Вікіпедія. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/Геополітика> (дата звернення: 26.04.2024).
6. *Юрчишин В. Геополітичні та геоекономічні зміни, формовані під впливом російської агресії, та оновлення місця України у світовому просторі. Київ : Центр Разумк., 2022. 103 с. URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2022_TRANSFORMANS_UKR.pdf (дата звернення: 26.04.2024).*
7. *Паламарчук Д. Міжнародна фрагментація виробництва високотехнологічної продукції. Галицький економічний вісник. 2013. Т. 1, № 40. С. 37. URL: <https://galicianvisnyk.tntu.edu.ua/pdf/40/356.pdf> (дата звернення: 26.04.2024).*
8. *Savelyev, Y., Kuryliak, V., Darvidou, K., Lyzun, M., & Lishchynskyy, I. (2021). Transformation of Ukrainian automotive industry in the context of electromobility: applying the experience of visegrad states. In SHS Web of Conferences (Vol. 100, p. 01018). EDP Sciences.*